

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ. ==

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei

Pe 6 luni . . . 60 Lei

Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 250 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Grăiește și Sibiul unit.

O nouă mărturisire de credință — Insemnătatea acestei mărturisiri. —
Advertismentul dat celui care a provocat tulburările confesionale.

După manifestele impunătoare dela Târgu-Murăș și Satu mare, aplaudate de întreaga biserică noastră și cari, de altă parte, au avut darul de-a tresi puțin de cap pe cei ce se mai legănau în iluzia deșării, că ortodoxismul pravoslavnic ar putea să se impună ca singurul altar al neamului nostru, — grăiește acum și Sibiul unit, făcând o mărturisire de credință din cele mai înălțătoare.

Mirenii noștri din Târgu-Murăș le revine meritul de-o fi fost primii cari și-au dat seama de importanța unor manifestații de această natură, cei din Satu mare, la rândul lor, au dovedit în manifestul publicat de curând un curaj de adevărați confesori, spunând lucrurile pe șleau și fără încunjur, iar Sibiienii, al căror graiu, foarte hotărât și el, este totuși mai potolit, au în schimb calitatea de-a și face mărturisirea de credință chiar sub „ferestrele deschise” ale Neodihniei Sale Înaltpreasfințite din strada mitropoliei de acolo.

Curentul nenorocit, care a tulburat atât de mult atmosfera, destul de potolită înainte, de bună vecinătate confesională a celor două biserici românești din Ardeal, a pornit incontestabil dela noul stăpân mitropolitan al Sibiului, care în marea publicitate a unui sinod bisericesc a făcut cunoscută declarația, că „nu-si va da odihnă paselor, până nu va putea strânge la sinul ortodoxiei singur mântuitoare pe toți fiii rădăciți ai bisericii noastre”, și astfel a fost cumva necesar, ca alături de protestele mai dela distanță, să pătrundă pe ferestrele, de atunci, la aparență măcar, cevași mai închise ale palatului său, și acest cuvânt rostit de sub fereastă, în care i-se spune de nou: Să se astâmpere binisor, cunoscând, că dacă va fi ca de fapt să n'aibă odihnă până ne va putea strânge pe toți uniții la sinul său de „părinte”, atunci n'o s'o aibă în veci. Și, cum, afirmative, se sfarmă desul în viață, nu-i va strica poate, ca măcar pentru dincolo să și asigure puțină ticeală.

Premiând aceste comentarii, cari nu puteau să rămână, dăm aici Declarația dela Sibiul, cu toate semnăturile ei, cari grăiesc destul de răspicat dela sine.

Declarația Sibiienilor.

Având în vedere, că tendințele și încercările de a ne înstreina de biserică Romei nu mai conțenesc, subsoșiții credincioși ai bisericii unite române din Sibiul, ne simțim îndemnați să declarăm următoarele:

Suntem și rămânem credincioși devotați ai bisericii noastre strămoșești,

care este biserică Romei papale, din curată convingere și atrași în mod firesc de simțământul dragostei pentru cultura popoarelor din Apus înrudite cu noi, ale căror frați cu fală ne numim și cari se închină cu noi la același altar.

E fapt necontestat, că încă din momentul reînțoarcerii strămoșilor noștri la sinul adevăratei biserici alui Hristos, biserică română unită n'a încetat nici o clipă de a fi un focar permanent de lumină și cultură religioasă și în aceeași vreme un izvor nesecat al celui mai înfocat naționalism.

Cu mândrie privim la măreața galerie a ilustrilor bărbați, fii ai acestei biserici, cari timp de două veacuri au ridicat la strălucire gloria neamului și s'au jertfit pentru el. Iar pentru a ilustra în general rolul bisericii catolice sub raportul conservării naționale, va ajunge să ne referim la trecutul apropiat alor două popoare martirizate timp de mai bine de o sută de ani de către barbarul moscovit: Polonia și frații noștri basarabeni. Cei dintâi, adepți ai catolicismului, deși înrușiți prin origine și limbă cu usurpatorul și opresorul secular, și-au păstrat neștirbită conștiința națională și limba strămoșească până ce a sosit ceasul mântuirii. Frații noștri basarabeni însă, deși deosebiți prin rasă și limbă, totuși, grație binecuvântatei pravoslavii, ajunseseră pe panta inevitabilei periri!

Nu e locul aci să epuizăm bogatul arsenal de pilde analoge. Iar în ce privește afirmația naivă ce o auzim mereu, că noi Românii uniți am fi niște victime ale „teroarei papistășești”, e sub demitatea noastră de a pierde un singur cuvânt cu combaterea ei, deoarece suntem siguri, că nici cei ce o susțin, nu o cred.

Nenumerați sunt deci factorii ponderoși, cari ne determină să stăruim neclintiți în credința noastră, iar de altă parte nu aflăm nici un singur motiv pentru a ne abate dela calea urmată de înaintașii noștri.

Sibiul, la Rusia 1924.

General Ioan Boeriu; Dr. Octavian Russu, avocat, v.-președintele „Astrei”; Dr. Aurel Gherasim, consilier la curtea de Apel; Medic General Dr. Gheorghe Moga; Dr. Victor Mărginean, insp. general Min. Muncii; Dr. Vasile Dan, președinte de senat la tribunal; Dr. Ieronim Stoichiția, avocat; Ioan Anușca, profesor la liceul „Gh. Lazăr”; Dr. Vasile P. Hârșian, avocat; Maior Ioan Hurbeanu; Ioan D. Petri, mare proprietar; Dr. Enea Silviu Andrea, avocat; Dr. Zaharie German, profesor la liceul „Gh. Lazăr”; Dr. Iosif Stoichiția, medic; Dr. Lucian Balint, avocat; Vasile Hozu, comerciant; Romul Botezan, profesor secundar; Petru Cioconea, funcționar la

Adm. financiară; Dr. Pompiliu Isacu, avocat; Emil Verzariu, director de bancă; Octavian Arieșan, subșef de gară; Lazăr Hedu, antreprenor; Vasile Miha, proprietar; Nicolae Petru, funcționar la cassa cercuală; Ioan Suciu, măestru pantofar; Cornel Liviu Crețu, funcționar la „Albina”; Dumitru Axente, tipograf; Grigorie Denghel, funcționar la cassa cercuală; Dumitru Popa, comerciant; Ioan Isaicu, profesor secundar; Ioan Giurgiu, institutor; Constantin Dragoș, pantofar; Nicolae Pinciu, funcționar de stat; Basiliu Vlaicu, controlor la C. F. R.; S. Solomon, tâmplar; Ioan Borgea, bănar; Nicolae Căpruță, funcționar; Iosif Costea, proprietar; Nicolae Popa, croitor; Dănilă Libișan, funcționar la „Banca centrală”; Teodor Pepelea, pantofar; Toma Banea, episcop; Petru Hedu, episcop; Ioan Spătăceanu, pielar; Ioan Bretoteanu, funcționar; Vasile Jampa, funcționar la tramvaie; Simion Stoiță, proprietar; Ioan Roman, pantofar; Ioan Boitoș, funcționar la C. F. R.; Arghil Popa, proprietar; Nicolae Crețu, cismar; Gheorgh Hedu, litograf; Nicolae Specu, proprietar; Ioachim Dreghicic, funcționar la C. F. R.; Ioan Canciu, rotar; Toma Șerb, pantofar; Dumitru Boznea, proprietar; Valer Canciu, fierar; Ioan Diacu, cismar; Gheorghe Moldovan, proprietar; Iosif Rădoiu, pantofar; Ioan Pantea, proprietar; Ioan Pomeran, cismar; Candid Halmaghi, șef de birou la poliție; Gheorghe Aldea, funcționar la Adm. financiară; Ioan Arimie, proprietar; Nicolae Zaharie, cismar; Nicolae Opris, proprietar; Alexandru Nemes, jun. comerciant; Ioan Fleșeriu, proprietar; Petru Porumb, proprietar; Ioan Hedu, funcționar la C. F. R.; Gligor Filip, proprietar; Mihail Vladovicu, proprietar; Vasile Banța, funcționar la tramvaie.

Legea învățământului primar la Senat. Lunea trecută s'a votat în total, cu bile, din partea Senatului proiectul de lege al învățământului primar de stat, de care ne-am ocupat de repetite ori în aceste coloane.

Se știu deci, că acest făt al d-lui Dr. Angelescu, și a sfetnicilor săi mai mărunți, deși nu se ocupă ex professo decât de învățământul primar de stat, are dispoziții, cari lovesc în însăși existența învățământului confesional, luându-li-se prin faimoasa paranteză introdusă — fără nici un rost organic — în articolul 2, dreptul de publicitate, rezervat exclusiv pentru școlile de stat. A fost deci firesc, ca la discuția dela Senat, unde se găsesc toți arhierii ambelor biserici române din Ardeal, deplin solidari până acum în lupta pentru menținerea școlilor noastre confesionale, să se ridice cuvinte de apărare a acestor fortărețe din trecut ale religiozității și naționalismului. Din partea bisericii noastre au luat cuvântul Preasfințitului Iuliu al Gherlei și Alexandru al Lugojului precum și păr canonic Dr. Victor Macaveiu, insistând asupra motivelor grele, cari îi îndeamnă să ceară respectarea învățământului confesional și pe treapta primară.

Nici până azi nu avem — petrucă „Monitorul” le aduce mereu cu întârzieri foarte

supărătoare — vorbirile ce s'au rostit din acest prilej la Senat, și astfel nu suntem încă în situația de-a poate prezenta cititorilor noștri a icoană fideală a luptelor ce s'au dat acolo pe această chestiune. Din rapoartele gazetelor din București știm însă un lucru foarte puțin mângâitor, că lupta a fost absolut fără rezultat: Senatul majorităților liberale n'a ținut să respecte dorințele aproape unanime ale arhierilor români dela noi, și n'au eliminat nici una din dispozițiile, cari — ca mâine — vor prejudeca, cu putere de lege votată și, desigur, sancționată, asupra viitoarei legiuiri în materie de școală primară.

Chestiunea este de *importanță istorică* și de aceea promitem a mai reveni asupra ei, îndatăce vom avea la îndemână toate elementele de judecată, necesare pentru a ne putea forma o părere clară și obiectivă asupra celor petrecute la Senat. Până atunci legea va trece desigur și prin Cameră, unde nu e însă nădejde să i-se dea nici măcar atâta atenție cât i-s'a dat la Senat.

Darul Romei.

Mare turburare în Israelul ortodox — Un farsor periculos — Ce spune o foaie cinstită.

Nemulțumit cu rezultatele minimale obținute prin nefasta acțiune de proselitism, patronată mai ales de cei doi Preasfințiți omonimi dela Cluj și Sibiu, ortodoxismul se agită mai nou într'un chip neobișnuit, dând dovezi de o enervare absolut compromițătoare pentru întreaga acțiune sa menită a sfărâma pecetea unirei noastre religioase cu Roma.

„Biserica ortodoxă română“, deci însuși organul oficial al sf. Sinod, se ocupă bunăoară în ultimul său număr (Maiu) pe nu mai puțin decât 16 pagini, în folio, de biserica noastră, insultând tot ce are ceva legătură cu această biserică, și aducându-i, într'o formă neobișnuit de violentă, acuzații din cele mai grave.

Iată ce enormități poate serie de pildă d. Gh. Ciuhandu dela Arad, cel mai nou mentor al ortodoxismului „militant“, sub titlul „Unirea — un mijloc de distrugere a Sufletului și a Neamului“:

„Prin originea sa viciată, prin conștiința hiperpapistă*) ce i-a fost sugestionată și prezidează la cârmuirea destinelor ei; prin trufia și intoleranța sectară ultramontană ce o stăpânește cu desăvârșire; prin mentalitatea iezuită ce i-s'a infiltrat și s'a consolidat prin istoriografia sui generis (e vorba de opera lui Bunea! N. R.) — biserica unită ardeleană este osândită în mod fatal să lucreze și mai departe la distrugerea unității sufletești ce a mai rămas încă în rândurile Românilor ardeleni, subminând astfel — mai mult inconștient decât voit (amabilă porțiță! N. R.) — în ultima analiză însăși existența politică și de stat a Neamului românesc. Cu un cuvânt: biserica unită, prin structura sa sufletească, prin tendințele sale centrifugale în temeiul comuniunii dogmatice cu un factor exteritorial, având pretenții de suveranitate infalibilă asupra conștiințelor — este dospeala, din care vor putea răsări, cu vremea, în mod firesc și logic Croații (!N. R.) neamului românesc!“

Dar lucrurile au ajuns și mai departe. Mânia neputincioasă care le inveninează condeiul i-a dus până acolo, încât un profesor universitar de studii „pedagogiei“, care ascultă — rog să nu vă smintiți! — de numele Onisifor Ghibu, a putut să plasese în monitorul mirean al ortodoxiei române („Universul“ dela București) un articol în care își arată întreagă revolta (!) sufletului său asupra faptului, că

biserica și averea din Cluj a Minorităților a putut fi donată din partea Romei, nu bisericii ortodoxismului singur mântuitor de neam, ci... bisericii române unite! Domnul acesta, care printr'o farsă jucată până acum cu multă abilitate, a știut să zăpăcească atâta lume, își pierde dintr'odată cumpătul și rupând vâlul, tot mai transparent în timpul din urmă, care acoperea acțiunea sa pseudo-filocatolică, ori mai bine zis cripto-ortodoxă, strigă, ca din gură de șerpe, să se intervină împotriva acestui „Amestec al Papei în chestiuile noastre interne“.

O avere de peste douăzeci milioane, care până ieri servea alte interese, intrând de acum în stăpânirea unei biserici românești, pe care însăși Constituția țării o numește biserică „națională“, o avere care dă acestei biserici toată posibilitatea de-a se dezvolta românește în Clujul nostru încă prea puțin românesc, nu numai că nu înveselește sufletul dlui Ghibu, ci chiar dinpotrivă îl turbură atât de profund, încât își pierde mască păcătoasă purtată până acuma, prezentându-ni-se în adevărata lui lumină! Perspectiva unei episcopii române unite la Cluj, care prin această donațiune papală, se apropie neapărat de realizare, în loc să facă și acestui periculos farsor o adevărată bucurie românească, îl face să-și piardă sărita, pe cuvânt, că „Vaticanul dă astfel catolicismului românesc posibilitatea să contrabalanseze (sic!) acțiunea diecezei ortodoxe a Clujului“. Până acum catolicismul trebuia prigonit, pentru că se înfățișa la noi în Ardeal într'un prea bogat vesmânt maghiar, iar astăzi, când o parte a acestei bogății se trece în favorul Românilor, trebuie, spune d. Ghibu, direct huiduit, pentru că... este o primejdie a ortodoxismului!

Câtă micime de suflet, Doamne, și ce perspective puțin măgulitoare pentru viitorul neamului nostru!...

Avem însă mângâierea, că nu toată lumea simte la fel și ne place să credem, că atitudinii păcătoase și nenorocite cu aceea a domnilor de „Biserica ortodoxă română“, ori aceea a dlui Ghibu, vor aduce pe tot mai mulți în tabera acelor, cari privind lucrurile cu obiectivitatea cuvenită, știu să vadă în cel mai nou dar al Romei, o nouă și importantă *isbândă românească*. Așa-l privește, în numărul său din 18 Iunie, ziarul „Patria“ din Cluj, din scrisul căreia reținem aici — spre edificarea cititorilor noștri — următoarele părți mai însemnate:

„De peste două sute de ani binefacerile culturale și morale față de Biserica unită, și prin ea față de neamul întreg, ale Romei papale se țin lanț“.

„Am putea spune, că până azi latinitatea Italiei a vorbit pentru latinitatea din Dacia Traiană mai ales, și uneori exclusiv, prin Roma papală“.

„Intr'adevăr noi până azi n'am fost în stare să ajungem în raporturi de strânsă alianță cu Statul italian. Nici înainte de războiu, — deși România era în aceeași triplă alianță cu Italia — nici în cursul și după războiu, deși am fost amândouă țările în aceeași asociație de mari puteri, — n'am reușit să întreținem raporturi amicale cu frații de sânge“.

„Și iată că, de peste două sute de ani, a fost o putere cu autoritate mondială, în inima Italiei, care s'a apropiat cu dragoste sinceră de noi, care cunoștea orașele și satele valahe din Ardeal, și se îngrijea de soarta culturală și morală a Românilor uniți cu Biserica Romei“.

„Ne gândim, că este o deosebire între această atitudine a Romei papale latine, care a cinstit mereu din prisosința puterii sale regeneratoare, și între alt centru religios, Bizanțul, care a cerut mereu din bogățiile credincioșilor, și în schimb n'a dat aproape nimic. Alături de „cu Biserica unită care are adânci motive să

„jubileze, ne bucurăm și noi de acest dar“ „de Roma papală, știind că el va contribui la accelerarea românizării Clujului și la întărirea moralei creștine în mijlocul poporului nostru“.

Tratatul în chestia concordatului. Dată fiind importanța chestiunii, asupra căreia anumite cercuri ortodoxe nu vreau decât să se dumirească, înregistrăm și comunicatul publicat zilele trecute privitor la tratativele d-lui C. Banu cu Vaticanul.

Iată ce spune acest comunicat:

D. Constantin Banu, delegat de guvern înceapă la Roma tratativele cu Vaticanul pentru a pune la punct chestiunea Concordatului comunicat, că a fost primit cu o deosebită bunăvoință de către Vatican.

D-sa a început discuțiile cu Cardinalul Gasparri, secretarul de Stat pentru afaceri externe ale Vaticanului, care s'a arătat foarte dispus să ajungă la rezolvirea chestiunii asupra cărora au început tratativele.

După informațiile pe cari le avem din izvor sigur, putem afirma că o bună parte din punctele discutate până acum de d. Banu cu cardinalul Gasparri în chestia Concordatului atât cât a avut mandat din partea guvernului nostru, au fost tranșate în mod favorabil pentru noi.

Tratatul continuă încă, și grație bunăvoinței ce ne-o arată reprezentantul Vaticanului se crede, că ele vor fi terminate în chip satisfăcător.

Au mai rămas de discutat numai puncte cari vor fi probabil lămurite în mod definitiv în cursul săptămânei viitoare.

Cardinalul Gasparri a oferit un dejun în cinstea d-lui Banu, la care au luat parte, lângă numeroși reprezentanți ai Vaticanului, ministrul României cu personalul legației.

Revistă bisericească.

Dela *reuniunea de misiuni din Lugoj* ni-se anunță, că adunarea ei generală se va ține anul acesta în ziua de 25 Iunie, când se vor termina exercițiile spirituale preoțesci amânate dela 15—18 Iulie pe zilele de 21—22 Iulie c.

În ziua de 30 Iunie c. va porni în viață *tație canonică* de 2 săptămâni și Preasfințitul Alexandru al Lugojului, urmând să vadă probele popiatul Jiului, după următorul program: 1 Iulie — Galați, Rîubărbat; 2 Iulie — Hobița, Valea Lupului, Livadia; 3 Iulie — Ponor, Ohaba Barului mare și mic; 4 Iulie — Petros, Crivățul și Merișor; 5 Iulie — Bănița; 6 Iulie — Aninoasa (sfințire de biserică); 7 Iulie — Bărbănteni și Jos (sfințire de biserică); 9 Iulie — Bărbănteni de sus, Uricani; 10 Iulie — Câmpuluneag; 11 Iulie — Paroșeni (sfințire de biserică); 13 Iulie — Vulcan (sfințire de biserică). — Din prilejul acestei vizitații, un ordin circular al episcopiei invită preoțimea interesată să încunjure, în aprovizionare mai ales, orice lux costisitor și obositor. „Scopul vizitației fiind pur spiritual este, spune circularul, în mare parte îngreunată prin anumite lucruri, cari unora le pot părea bune ori necesare, dar cari în realitate sunt absolut superflue, dacă nu supărătoare“. — Un foarte bun memento, de care ar trebui să se țină seamă, cu astfel de prilejuri, și în alte eparhii.

În legătură cu *aniversara morții sfântului Nichita Remesianul* (22 Iunie), un articol al păr. Dr. Ludovic Tăutu publicat în ultimul număr (pe Iunie) al „Culturii Creștine“, ne spune următoarele lucruri vrednice de-o fi reținute

*) Sublinierile sunt ale autorului!

Si sinaxarele și Minele grecești nu-l pome-
de loc... nu e lueru de mirare. Pe
mea sf. Nichita noi eram orientați cu totul
re Apus, cu limba, cultura și religia noastră.
acolo ne alimentam toate fibrele vieții no-
re etnice și culturale. Noi am avut ritul,
urgă și organizația noastră proprie dună-
nă; ritul bizantin ni-s'a impus mai târziu.
restabili și a pune în adevărata ei lumină
lăta latinească și creștinească de pe ambele
laturi ale Dunării de jos, este una din cele
mai de frunte preocupățiuni ale istoriografiei
noastre bisericesti serioase și critice".

Ca și în trecut, *peregrinajul dela mănă-
stirea Prislopului* din primăvara acestui an
a dat cele mai frumoase rezultate. Sub condu-
cerea p. canonic Dr. N. Brinzeu dela Lugoj
a adunat aici la 25 Maiu toată preoșimea din
proprie, vre-o 15 preoți, cari totuși abia au
putut satisface trebuințele sufletești ale mulțimei
credincioșilor, obișnuți a umplea cu atari pri-
juri colțul atât de poetic al acestei mănăstiri.

Ultimul număr (12) al „Sionului Româ-
nesc” din Lugoj, publică un Apel al Preasfinției
ale p. episcop Alexandru de acolo, în care
arătând dragostea deosebită față de biserica
noastră din partea *Papei Benedict al XV-lea*,
cere ca și credincioșii eparhiei sale să con-
tribue după puteri la colecta internațională,
organizată pentru a se putea ridica un monument
credincios de memoria acestui mare apostol al
carității și al păcii.

Ambele misiuni populare ținute în
zilele de 14—17 Iunie c. la Cluj (p. Dr. Ioan
Blănuș și p. Dr. Elie Dăianu) și la Veștem
(p. Dr. Ioan Coltor și p. Octavian Popa)
au avut rezultatele cele mai bune, întărind
la suflete credința, subșăpată de atâția, în
pângăritoarele învățături ale Domnului.

Pretextând diferite legi, cari neapărat tre-
buie să fie trecute în actuala sesiune a corpu-
lor legiuitoare, dar în realitate pentru că gu-
vernul nu acceptă anteproiectul ce i-s'a prezentat,
ministru cultelor a anunțat, că *legea pentru
organizarea bisericii ortodoxe* se amână de
nou pe sesiunea de toamnă. Până atunci ante-
proiectul va fi modificat potrivit prevederilor
Constituției, în sensul căreia nu se poate ad-
mite, ca biserica ardeleană să aibă o organizație
aparte, cum prevede actualul anteproiect.

Revenind asupra *congresului profesori-
lor de religie ortodoxă*, ținut la București
în zilele de 27—8 Maiu, dăm aici hotărârile lui
mai însemnate, în următoarele puncte: 1. Pentru
stabilirea unui plan de învățământ religios să
se intrunească o anchetă, compusă de exmisi
consistoriilor fiecărei eparhii. 2. Ținându-se
în vedere planul de învățământ stabilit de an-
chetă și aprobat de forurile competente, com-
punerea cărților de religie este admisă ori-
ei cui. 3. Predarea materiilor de religie să se
facă strict după principiile pedagogiei moderne.
4. Peste tot religie să se predea numai
de clerici și sigur în caz de necesitate de
laici cvalificați.

Intre obiectele de competență, de cari se va
ocupa *sesiunea actuală a sf. Sinod*, deschis
la începutul săptămânii trecute, cele mai însemnate sunt:
Chestia unificării calendarului și aceea a epi-
tropiei averilor bisericesti din Basarabia. —
Aceasta din urmă este de natură foarte delicată,
după ce bisericii Basarabiei nu vreau să se su-
pună hotărârilor sinodale anterioare, amenințând
cu defecționarea în masă, pentru cazul că sf.
Sinod nu ar înțelege să revină asupra chestiunii.

Ministru cultelor a cerut să fie invitat în chip
special la ședințele, când se va pune în discuție
această chestiune deosebit de dificilă.

Cu mare solemnitate s'a făcut la 1 Iunie c.
*sfințirea noii basilice de pe muntele Ta-
borului* (în Palestina), pentru care act sf.
Părinte al Romei a trimis acolo un delegat
special în persoana Cardinalului Oreste Giorgi.
Același a sfințit Dumineca trecută și a doua
basilică nouă de pe Pământul sfânt, cea din gră-
dină Getsimani, amănuntele căreia n'au pătruns
încă până la noi.

Știri mărunte.

Personale. P. V. Ordinariat de Gherla
a numit pe p. *Tit Pop* de profesor de reli-
giune la școlile primare din Satu-mare.

— P. V. Ordinariat de Lugoj a numit pe
p. *Nicolae Fabian* de paroh la Balinț și adm.
prot. al Buziașului, pe p. *Emil Degan* din
Budinț de adm. prot. al Bogșei, iar pe p.
Virgil Ciupe de adm. parohial la Dobrești.

— La începutul săptămânii trecute a fost
oaspele Blajului nostru d. *N. Coculescu*, profesor
universitar la București și distins astronom, apre-
ciat foarte bine și în străinătate. Văzând tot ce
poate să vadă la noi, s'a depărtat cu cele mai
bune impresii, semnând 1000 Lei pentru „Insti-
tutul recunoștinței”.

Concurs. P. V. Ordinariat arhidiecezan
publică, cu termenul de 15 Iunie concurs la
parohiile *Ghelința* și *Poian* din protopopiatul
Treiscaune.

Dela Academia română. Din raportul
prezentat de d. V. Părvan, secretarul general al
Academiei, cu prilejul deschiderii sesiunii din
acest an, reținem următoarele date mai însem-
nate: Numărul membrilor ordinari a fost 36.
S'au ținut 37 ședințe, dintre cari 3 solemane. În
cursul ultimului an academic s'au tipărit discursurile
de recepție ale dl. Goga, Al. Lapedatu,
M. Sadoveanu și D. Gusti. Biblioteca s'a îmbogă-
țit cu 6092 volume și broșuri, 759 ziare, 1197
stampe și portrete, 2774 documente ș. a. Pentru
premiere s'au prezentat: 4 lucrări la premiul
Năsturel, 22 lucrări la premiul Adamachi, 3 lucrări
la premiul Dr. C. Păcurariu-Bian, 3 lucrări
la premiul Gr. C. Angelescu, 13 lucrări la pre-
miul Dem. Constantinide, și 8 lucrări la premiul
Lazăr. Mai amintim, că Academia a dat diferite
burse la 45 studenți și ajutoare lunare la alții.

Pentru tuberculoși. Sărbătoarea Rusaliilor
a fost și anul acesta ziua în care, la în-
demnul M. Sale Reginei Maria, s'au făcut — cu
deosebire în capitală — colecte pentru nefericiții
bolnavi de piept, o adevărată plagă a omeniei.
Nu știm care este rezultatul colectei, dar grija
pe care M. S. Regina o poartă acestei chestiuni,
este, în orice caz, un semn de delicată atențiune
pentru rănilor țării. Și dacă apelul Ei de Rusalii
spune că „nici un dar nu e prea mic, prea
neînsemnat, fiecare firmă e primită cu bucurie”,
înseamnă că contribuiri se pot face în acest scop
în orice chip și desigur nu numai la Rusalii. —
S'o facem cu toții, știind — cum spune și
apelul —, că „Dumnezeu ne va răsplăti în ce
avem mai scump”.

Locale. Dumineca viitoare, a doua după
Rusalii, va predica în catedrală p. Dr. Ioan
Coltor, profesor la academia de teologie.

— Suprimându-se prin noile regulamente
școlare ale statului examenele de sfârșit de an,
cu excepțiunea claselor IV și VIII, liceele noastre
au acceptat și ele acest aranjament privitor la
toate studiile, afară de studiul religiei. *Exa-
menele de religie* se vor ține deci la noi și
pe viitor, dându-li-se chiar un caracter mai
sărbătoresc de cum a fost în trecut. Pentru

anul acesta ele sunt fixate la liceul de băieți pe
următoarele zile: Luni, 23 Iunie, orele 8—11
cl. VIII și 17—18^{1/2} cl. IV; Marți, orele 8—11
cl. I—II și 16—19 cl. III—V; Miercuri, orele
8—11 cl. VI—VII. Tot Luni și Marți vor fi
aceste examene și la liceul de fete și anume
Luni: 8—9 cl. VIII; 9—10 cl. V; 10—11 cl. I;
11—12 cl. III; iar Marți: 8—9 cl. II; 9—10 cl. VI;
10—11 cl. IV și 11—12 cl. VII. — Anunțându-le,
facem cu o cale și invitarea părinților și altor
binevoitori ai școlilor noastre la aceste examene.

— Miercurea trecută s'a dat în sala de
gimnastică a liceului nostru o *reprezentare tea-
trală* din partea trupei V. Bulandra. S'au jucat
mai multe piese mărunte, făcând publicului adunat
la spectacol o sară plăcută.

Dela societatea scriitorilor români.
Dumineca trecută s'a ținut în București la fun-
dația Carol, în prezența a 60 membri, adunarea
generală a soc. scriitorilor români pe ultimul
an de gestiune. Cu acest prilej s'a pus în fruntea
societății un nou comitet, având ca președinte pe
d. Oct. Goga, ca vice preș. pe I. Minulescu, se-
cretar: V. Rusu Șirianu, bibliotecar: Perpessicius,
censori: C. Moldovan și R. Voinescu, iar ca membri
pe următorii: M. Sadoveanu, L. Rebreanu, G.
Murnu, I. Pillat, H. Furtună și Cincinat Pavelescu.
Tot atunci s'a redactat și o moțiune în cauza
hârtiei, cerându-se ministerului să refuze pe
viitor categoric orice urcări de prețuri la hârtie
și să înlesnească importul hârtiei din străinătate
prin desființarea tuturor taxelor vamale.

Nou bogății miniere în Ardeal.
Exploatarea făcută în ultimele luni în subsolul
Ardealului au scos la iveală noi bogății imense
pe cari această provincie le posedă. Cea mai
importantă descoperire s'a făcut în județele
Brașov, Făgăraș și Târnava-mare. În subsolul
acestor 3 județe s'au găsit însemnate zăcăminte
de cărbuni, cari formează o nouă regiune minieră
tot atât de bogată ca cea din Valea Jiului. Ele
încep în pădurile comunei Codlea, se extind în
județul Făgăraș în comuna Șinca și se sfârșesc
în apropiere de comuna Racoș în județul
Târnava-mare. La Codlea și Șinca s'au găsit
cărbuni de calitate superioară de 5—6000 calorii.
În județul Treiscaune, în apropiere de sf.
Gheorghe, s'au descoperit zăcămintele de lignit, iar
în împrejurimile orașului Brad s'a găsit o foarte
bună calitate de chilimbar (de colorare verde și
neagră), una din cele mai căutate materii pe
piața mondială. — Tot aici amintim, că la
stațiunea climaterică Vâlcele s'au găsit mai
nou bogate izvoare de iod.

70 ziariști în parlamentul italian.
Alegerile din Italia au dat între altele un rezultat
unic în anele desfășurării electorale din toată
lumea și măgulitor pentru ziariștii de pretutinde.
Parlamentul italian din nou constituit, nu-
mără 70 de gazetari profesioniști, deci șaptezeci
de reprezentanți cari suut chemați să fie de
folos țării, nu numai prin pana lor, dar și prin
graiul lor. Evenimentul acesta reprezintă pentru
ziaristică un titlu vrednic de aprecierea ce se
dă faptelor istorice de seamă.

† **Eugenia Dr. Rațiu** n. Turcu, soția
advocatului Dr. Augustin Rațiu din Turda, s'a
stins la 18 Iunie c. în anul 34 al vieții sale. —
Afară de soțul său nemângăiat, căruia și pe
această cale îi transmitem condoleanțele noastre,
o deplâng numeroase rudeni, între cari 4 orfani
minori. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Alexandru Văcărescu**, proprietar și
fost administrator al domeniului episcopesc din
Holod, s'a stins la 26 Maiu c. în anul 69 al
vieții. Il deplâng numeroase rudeni. — Odih-
nească în pace!

Știre medicală. Dl. Dr. George Buda,
medic univ. specialist în boale de femei
și mamoș, s'a stabilit în Blaj și a început
consultațiile în strada Reg. Ferdinand Nr.
39 între orele 10—12 și 3—5. (35) 1—3.

Dșoara PETRONELA BENTIA din Hurez și d. VIRGIL NEGREA, absolvent al Academiei de teologie, fiul preotului nostru din Pojorta, logodiți.

(34) 1 1.

Telefonul „Unirii“.

M. Sibiu. Că semioficiosul dela DV. va căuta să exploateze acum noua atitudine a dlui Ghibu, se prea poate. N'ar strica să li-se spună însă din bună vreme, că salturile de echilibristică confesională ale acestui «pedagog» nu pot să le facă prea multă cinste.

R. Cluj. Aveți perfectă dreptate. Cunoscutul dicton cu »Timeo Danaos...« se potrivește într'adevăr de minune la »Grecii« noștri, cum atât de nimerit i-a poreclit poporul prin unele părți ale țării. Nici atunci când s'ar părea că te sprijinesc (nec »dona ferentes«), nu trebuie să te încrezi deci acestor »neo-Greci«, fiindcă având toate apucăturile celor din vechime și mai dispunând, în plus, de întreagă rafinarea modernă, sunt capabili și de cele mai puțin onorabile lovituri, pe cari ți-le aplică în momente, când nici nu-ți trece prin minte. Cazul dlui Ghibu, »Grec« și el dintre cei mai Greci, care până ieri, alaltăieri, credeai, că asemenea unui al doilea Samson, vrea să răstoarne pilastrii, cari sprijinesc edificiul șubred al ortodoxismului, iar azi nu mai poate de necaz, că averea Minorităților a trecut la Români, numai pentru că aceștia nu sunt »oițe« de-ale »blândului« chiriarih Nicolae al Feleacului, - este cea mai clasică pildă de felul cum se gândește și cum se muncеște în această tabără. E bine deci, ca în această lume românească atât de grecizată, oamenii de cinste să mediteze zi de zi asupra lui »Timeo Danaos, et dona ferentes«! - Cât privește apoi afirmațiile, că Papa nu ar putea să ne doneze lucruri, cari li aparțin, ori că el n'ar putea să aibă proprietăți în România, sunt lipsite de orice temei, așa că, cu toată supărarea dlui Ghibu & Comp, averea câștigată dela Minorității din Cluj este și va rămânea pentru vecie averea bisericii noastre.

N. Lugoj. De acum sunt cele mai bune nădejdi, că înființarea societății din chestie nu va mai întârzia mult. Comitetul de acțiune se ocupă, pe cât știm, foarte serios de statutele menite a-i norma activitatea și cel mai târziu prin Septembrie se va putea ținea, credem, adunarea generală de constituire. - Cât privește nedumeririle unora, cari au semnat acții și cari ar dori să-și revoace capitalul, este adevărat că au oarecare temei, dar iarăși este foarte adevărat, că începutul nu era bine să se facă fără un capital mai însemnat, iar acesta nici până azi nu atinge încă suma contemplată dela început. De altă parte, comitetul de acțiune nu poate să-și ia dreptul de-a dispune asupra sumelor vărsate, nici chiar în sensul de-a le restitui acelor cari și-au pierdut pa-ciința.

I. Baia-mare. Vă mulțumim din inimă pentru informațiile trimise asupra frumoaselor serbări dela Dvoastră. Cum însă n'avem spațiul necesar pentru a ne putea ocupa de ele mai pe larg, iar o mică orientare asupra lor am anticipat-o în numărul ultim, am crezut că e bine să rămânem la atâtea. - Multă sănătate tuturor prietenilor noștri de acolo.

Of. paroh. Vișeu de mijloc. Pe anul trecut mai restaiți cu 10 Lei.

Of. par. Unimăt. Suma de 120 Lei, trimisă prin U. P. am primit-o.

Of. paroh. Vulcan. Achitat până la sfârșitul anului corent.

F. Cănaș. În ordine până la 31 Dec. 1924.

Comitetul școlii prim. din Tohanul vechiu.

Ad Nr. 59—1924.

Concurs.

Pentru ocuparea alor 2 (două) posturi învățătoarești, din care unul împreună cu postul de director, în comuna frunțașă, grănițarească, Tohanul vechiu (depărtare dela Brașov 22 km. legătură cu Brașovul prin C. ferată, circulând zilnic de 2 ori trenul; comună luminată cu electrică), se publică prin aceasta concurs cu termenul de 25 Iulie c. Ambii au locuință în edificiul școlii în etaj, încălzitul dela școală și lumină electrică, instalată în fiecare locuință. Salarul întreg dela stat, afară de grădina școlii și pământ (4 jugăre), pe cari învățătorii le au în folosință ca dotație învățătoarească.

Concurenții să aibă diplomă, și să fie cântăreți și muzicali, pentru a putea cât de cât instrua respective conduce corurile elevilor și ale adulților.

Rugăriile să se trimită Revizoratului școlar al județului Făgăraș.

Comitetul școlar.

Cereți pretutindenea „UNIREA“

VASILE HOZA

Prăvălie românească.

SIBIU, PIATA HUET Nr. 6.

Tot felul de articole ale branșei de manufactură.

Mare asortiment de

Odăjdii bisericești, Prapori, Cadelnite șcl.

Prețurile cele mai solide!
Poftiți și Vă convingeți!

(32) 2 - 3

La un Institut

de educație din Blaj se caută, pentru a fi angajat imediat, ori cel mai târziu pe ziua de 1 Septembrie 1924:

Un Bucătar sau O Bucătăreasă

capabili de a conduce o cină pentru 180 persoane.

Ofertele, cuprinzând condițiile de angajament, situația familiară, precum și eventuale atestate de serviciu de până acum, se vor adresa la redacția acestui ziar, cel mai târziu până la 30 Iunie c

„Unirea“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănu.

Abonamente se pot face oricând!

CUM NE CURATIM SANGELE SI NE INTARIM TRUPUL
BROȘURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NIȘI O CĂSĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORT CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM SI GUTTA
BROȘURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NIȘI O CĂSĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORT CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA

THE ROYAL MAIL LINE

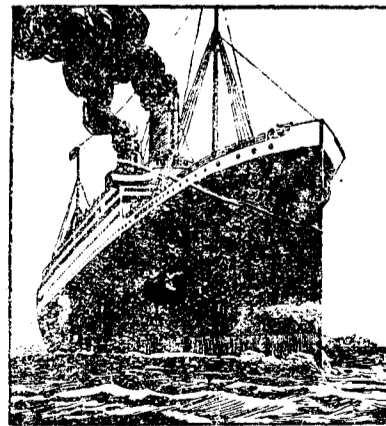
FONDATA IN ANUL 1839.

Celea mai nouă și moderne vapoare cu trei și patru elici.

CANADA și AMERICA

Vaporul „ORKA“ pleacă în Halifax Canada din Cherbourg în 3 Iunie 1924.

Vaporul „Orduna“ pleacă în Halifax Canada din Hamburg Cherbourg în 13 Mai 1924.

Călătorește comod și cu vapoare luxoase, rapide, cine merge în *Brazilia, Argentina, Uruguay, Peru, Chile, Cuba, Africa de sud și Apusana etc. etc.*

(81) 34-50

În fiecare săptămână pornesc vapoare din

Hamburg, Southampton, Liverpool, Cherbourg, La-Rochelle-Pa-Lice.

Cereți deslușiri cu încredințare pentru viza pașapoartelor sau altor formalități dela „Compania Tranzit“ București, Calea Griviței 153. Sucursala Timișoara: Hotel Coroana Sucursala Arad: str. Colonel Paulian 11.

Bani trimiși dela America, Canada și Argentina li aveți în timp de 8 zile fără nici un onorar.